

Література

1. Екологічний вплив транспорту. URL: <https://works.doklad.ru/view/YCL7hgyJMgk.html> (Дата звернення: 26.09.2021). Назва з екрану.
2. Вплив автотранспорту на навколишнє середовище. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/41.pdf> (Дата звернення: 26.09.2021). Назва з екрану.
3. Порівняння показників стану атмосферного повітря в I півріччі 2021 року з I півріччям 2020 року. URL: https://kr.gov.ua/ua/news/pg/10921370256027_n/ (Дата звернення: 26.09.2021). Назва з екрану.
4. Екологічні проблеми транспортної галузі URL: <https://www.ecoleague.net/pro-vel/misiia-vel/vystupy-publikatsii/2011/item/68-ekolohichni-problemy-transportnoi-haluzi-pohliad-hromadskosti> (Дата звернення: 26.09.2021). Назва з екрану.

САНІТАРНО-ЗАХИСНА ЗОНА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ БАГАТОПОВЕРХОВОЇ ЗАБУДОВИ

БЕКЕТОВ В. Є.

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

wlbek17@gmail.com

Забруднення атмосферного повітря викидами підприємств негативно впливає на здоров'я людини і довкілля в цілому.

Для захисту населення від впливу несприятливих виробничих чинників створюється санітарно-захисна зона (СЗЗ) – спеціальна територія з особливим режимом використання, яка встановлюється навколо об'єктів, що є джерелами викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря [1].

Розміри санітарно-захисних зон для промислових підприємств, слід встановлювати відповідно до діючих санітарних норм їх розміщення при підтвердженні достатності розмірів цих зон за "Методикой расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий" ОНД-86 [2].

Межі СЗЗ підприємства відповідно до [1] визначаються з урахуванням концентрацій забруднюючих речовин в атмосфері приземного шару. В роботі розглянуто питання визначення розмірів санітарно-захисної зони для котельні з урахуванням розподілу концентрацій забруднюючих речовин в атмосфері по висоті.

Котельня забезпечує гарячою водою і теплом жителів міста Харкова, розташована на території міста, джерела викиду - димарі заввишки 50 і 150 метрів, використовуване паливо - природний газ. Розрахунки забруднення

атмосферного повітря викидами котельні виконані для вуглецю окису і азоту двоокису за програмою «Еол2000h» [3].

Найбільші розрахункові концентрації отримані для висот 50 і 150 метрів (табл. 1), які відповідають висоті джерел викидів котельної. Основним забрудником атмосфери є азоту двоокис. Починаючи з розрахункових висот 15 метрів і вище максимальні концентрації азоту двоокису перевищують рівень в ПДК і на картах розсіювання є присутньою ізолінія в 1 ГДК, що вказує на необхідність визначення СЗЗ.

Таблиця 1 – Найбільші концентрації забруднюючих речовин на різних розрахункових висотах

Концентрація NO ₂ (CO), частки ГДК									
Висота розрахункової точки									
0	6	9	15	30	36	40	50	75	150
0,6854 (0,0078)	0,8702 (0,0099)	0,9850 (0,0112)	1,1815 (0,0134)	1,6893 (0,0192)	2,0128 (0,0229)	2,3728 (0,0270)	5,9868 (0,0681)	4,8936 (0,0557)	7,6354 (0,0868)

Результати визначення розрахункової санітарно-захисної зони для різних висот представлені в таблиці 2. При визначенні меж СЗЗ не враховані поправки на розу вітрів.

Таблиця 2 – Розміри розрахункової санітарно-захисної зони на різній висоті.

Висота розрахунку, м	Напрямок	
	Південний захід - північний схід	Південний схід - Північний захід
	Довжина, м	
0	Розрахункова зона не визначається	
15	880	880
30	1060	1020
53	1120	1060
40	1060	1020
75	1160	1060
150	1230	1020

Таким чином, при встановленні меж СЗЗ підприємств, які граничать з житловою забудовою, потрібне визначення розрахункової концентрації не лише в приземному шарі, але і по вертикалі з урахуванням висоти існуючої і перспективної поверхневості житлової забудови і висоті джерел викидів.

Література

1. ДСП-173-96. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0379-96>
2. Методика расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий, ОНД-86. Госкомгидромет СССР, Ленинград, 1987, 92с.
3. ООО «Софт фонд». URL: <http://sfund.kiev.ua/rus/products/ecology.htm>

УСВІДОМЛЕНЕ СПОЖИВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

БОРИСЕНКО О. М., СОЛДАТЕНКО А. О., ТОЛМАЧОВА М. В.,
ІВАШУРА А. А.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
onborisenko@ukr.net , alona.soldatenko@hneu.net , maryna.tolmachova@hneu.net,
ivashura.a@ukr.net

Незалежно від відмінностей між існуючими концепціями і теоріями сталого розвитку урбанізованих територій, всі вони починаються з визнання життєво важливих екологічних проблем. Екологічні проблеми урбанізованих територій включають [1]:

– проблеми побутового рівня, пов'язані зі здоров'ям людини в місцях проживання і трудової діяльності (проблеми побутового водопостачання і санітарія, забруднення повітря всередині приміщень, тощо);

– міські та регіональні екологічні проблеми, такі як забруднення атмосферного повітря, проблеми з управлінням відходами, забруднення міських водойм та прибережних територій;

– вплив міської діяльності, що виходить за межі міста (пряме або опосередковане руйнування природних ресурсів і рекреаційних зон, викиди забруднень у повітря і воду з подальшим їх переміщенням в приміські зони);

– регіональні або глобальні екологічні проблеми, що виникають в результаті діяльності за межами міста, але які впливатимуть на людей, що живуть в місті.

Тому вкрай важливо, щоб споживачі які мешкають в містах прийняли стійкіші моделі споживання, використовуючи товари і послуги, що відповідають основним потребам і забезпечують кращу якість життя, при зведенні до мінімуму використання природних ресурсів, токсичних матеріалів і